

	Силабус освітнього компонента (ОК) «ПОЛІТИЧНІ ЕЛІТИ ТА ЛІДЕРСТВО» Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 052 Політологія Освітня програма: Політологія (мова навчання – українська) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Рік навчання: 2025-2026 Семестр: 6
Структурний підрозділ	Кафедра політології та філософії, історичний факультет
Викладач: 	ПІБ: Маркітантов Вадим Юрійович Посада: доцент кафедри політології та філософії Науковий ступінь: кандидат політичних наук Вчене звання: доцент E-mail: vadym.markitantov@kpiu.edu.ua Робоче місце: навчальний корпус № 2 (вул. Татарська, 14), кафедра політології та філософії. Профайл викладача: https://politkaf.kpiu.edu.ua/markitantov-vadym-yurijovych/
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpiu.edu.ua/course/view.php?id=1588
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Денна, заочна
Політика дисципліни	<u>Академічна доброчесність.</u> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. <u>Відвідування занять.</u> Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view <u>Неформальна/інформальна освіта.</u> Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано «Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view
Що будемо вивчати?	Особливості соціального прошарку, який безпосередньо здійснює соціально-політичне управління, тобто дослідження еліти та лідерів, їх

	складу, законів функціонування, приходу до влади та її утримання, їх ролі в соціальному процесі, причин їх деградації та відходу з історичної арени.
Чому це треба вивчати?	Курс «Політичні еліти і лідерство» покликаний допомогти майбутнім фахівцям оволодіти систематизованими знаннями про політичні еліти та лідерство, їх формування та функціонування. Метою навчальної дисципліни «Політичні еліти та лідерство» є формування та систематизація у здобувачів уявлень та знань, ідей та теорій про феномени політичної еліти та лідерства, їх роль в процесі суспільного розвитку, сучасній політичній системі, механізми та закономірності елітотворення та функціонування, індикатори політичної еліти сучасної України тощо.
Яких результатів можна досягнути?	Очікувані результати навчання з дисципліни: ПРН 12 Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. ПРН 13 Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки. Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК): СК 05 Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування. СК 06 Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.
Зміст дисципліни	Еліта як категорія політичної науки; Етапи розвитку політичної еліти; Зародження ідей елітарності у вченнях Стародавнього Сходу та епоху Античності; Розвиток уявлень про еліту та соціальну нерівність у Середньовіччі та Новий час; Класичні теорії еліти; Теорії еліт та ідеології XX століття; Демократичні теорії еліти; Теорії обґрунтування елітаризму; Історичний розвиток політичної еліти в Україні; Ідеї елітарності в українській політичній думці; Поняття політичної еліти, її структура та типологія; Формування та рекрутування політичної еліти; Легітимність політичної еліти; Зародження ідей лідерства; Формування ідей лідерства в Середньовічну епоху та Новий час; Розвиток концепцій лідерства в XX столітті; Поняття політичного лідерства, його типологія та шляхи формування; Імідж політичного лідера.
Методи навчання	Словесні та наочні методи підготовки, розповідь, бесіда; презентація; метод порівняння, узагальнення, конкретизація; метод проблемного викладу матеріалу; технології дистанційного навчання.
Інформаційне забезпечення	1. Балацька О.Б. Політичні еліти та лідерство : навчальний посібник / О. Б. Балацька ; під. ред. Л. І. Павлової. Северодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. 136 с 2. Гошовська В.А., Комаха Л.Г. Елітознавство. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 220 с. 3. Політичне лідерство : навчальний посібник / В. А. Гапоненко, С. С. Бульбенюк, Н. М. Довганик та ін. К.: КНЕУ, 2021. 324 с. 4. Хорошилов О. Ю. Політичні еліти та політичне лідерство [Текст] : навч.-метод. посіб; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ф-т міжнар. відносин, політології та соціології. - Одеса : ОНУ, 2022. - 94 с. 5. Політична еліта та лідерство [Текст] : хрестоматія / [уклад.: Т. В. Гончарук-Чолач, М. Л. Шумка] ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. -

	Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2019. 267 с													
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекційні заняття (28 год.), семінарські заняття (20 год.), самостійна робота (72 год.); заочна форма: лекційні заняття (10 год.), семінарські заняття (6 год.), самостійна робота (104 год.).													
Система оцінювання результатів навчання	Основними методами контролю, відповідно до критеріїв оцінювання знань здобувачів освіти та ефективності засвоєння ними курсу, ґрунтується на таких формах участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання на семінарському занятті, аналітична робота, модульна контрольна, самостійна робота. Підсумкова оцінка є арифметичною сумою балів за поточний контроль, модульну контрольну роботу, виконання індивідуального завдання та екзамен. Розподіл балів, які отримують студенти <table border="1"> <tr> <th colspan="3">Поточний і модульний контроль</th><th rowspan="2">Сума балів</th></tr> <tr> <th>За змістовий модуль</th><th>Самостійна робота</th><th>МКР</th></tr> <tr> <td>45</td><td>10</td><td>45</td><td>100</td></tr> </table>			Поточний і модульний контроль			Сума балів	За змістовий модуль	Самостійна робота	МКР	45	10	45	100
Поточний і модульний контроль			Сума балів											
За змістовий модуль	Самостійна робота	МКР												
45	10	45	100											
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKufF/view). Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний 12. Відповіді студентів на практичних заняттях оцінюються за 12-бальною системою за наступними критеріями. 12-10 балів. У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів, письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову й додаткову літературу. 9-7 балів. Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. 6-4 балів. В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності й помилки. 3-0 бали. Фрагментарно, стисло (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів і письмових відповідей, поверхово розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Переведення оцінок отриманих за 12 бальною шкалою в рейтинговий бал здійснюється за формулою: $((СБ*0,05)+0,4)*МахБ$ Де СБ – середній бал за 12 бальною шкалою МахБ – максимальна сума балів що відводиться на поточний контроль													
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота													

Підсумковий контроль	Екзамен
Локація	Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/